

Monumentnummer*: 514556

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82943/10

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Apeldoorn Apeldoorn Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Apeldoorn Prinsenpark, Parken

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Apeldoorn H 9534

Omschrijving**

Inleiding

Met de aankoop in 1874 van het landgoed De Pasch door de fabrikant en grootgrondbezitter Hendrik Christiaan van der Houven van Oordt (1837-1903) werd de eerste en belangrijkste impuls tot de aanleg van de grootschalige villawijk De Parken gegeven. De grote toeloop van welgestelden, vaak renteniers uit de voormalige koloniën, fabrikanten en hoge ambtenaren, vroeg aan het einde van de 19de eeuw steeds meer ruimte. Met de verkaveling van het landgoed De Pasch werd getracht in deze ruimtebehoefte te voorzien. De Zutphense landschapsarchitect H.H. Hogeweg (1799-1881) werd gevraagd een ontwerp te maken. Het landgoed werd grotendeels in verkaveling uitgegeven voor villabebouwing, deels werd het bestemd als wandelpark, het Oranjepark.

Het villapark bleef zich intussen voortdurend naar het noorden uitbreiden. In 1890 volgde de aanleg van het Wilhelminapark en de verkaveling van het omliggende terrein. Het Prinsenpark is in 1909 aangelegd op instigatie van mevrouw douairière Van Haersma de With, destijds eigenaresse van het aangrenzende landgoed De Vlijt (later Marialust). Ook dit park is na de aanleg geschonken aan de gemeente.

In oorsprong lag ter plaatse van het park een drinkplaats, waarin het water bleef staan dankzij een leemlaag in de grond.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het Prinsenpark wordt begrensd door de Frisolaan, De Haersma de Withlaan en de Gen. Van Heutszlaan. Het is aangelegd in de destijds populaire Engelse landschapsstijl met een langgerekte gebogen vijverpartij met bruggetje, lange gebogen paden en uitgestrekte grasvelden. Het park bezit een fraai assortiment oude bomen. Het oostelijke deel bestaat uit een hoog opgaand beukenbos.

In het noordoostelijke deel van het park is een herinneringsmonument voor de slachtoffers van de Jodenvervolging in de Tweede Wereldoorlog geplaatst.

Waardering

Stadspark met invloeden van de Engelse landschapsstijl uit 1909

- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de noordrand van de Parken als onderdeel van een bijna doorgaande groenzone, bestaande uit een viertal parken, die tezamen met de vele particuliere groenelementen een aantrekkelijk, waardevol beeld vormen.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het park is aangelegd temidden van de huisvesting van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument